

Dorpsvisie Ansen 2021-2026

Wat leeft er binnen de gemeenschap, wat willen we behouden en wat willen we in de toekomst aanpakken om de leefbaarheid van en de betrokkenheid in het dorp te stimuleren.

INHOUDSOPGAVE

De inhoud van deze dorpsvisie in vogelvlucht

Voorwoord	4.
Resultaat van de enquête in hoofdlijnen	9.
Terugkijkend	10.
De nieuwe dorpsvisie	12.
Sociale cohesie	16.
Wonen en woonvormen	18.
Ruimtelijke inrichting	20.
Verkeer en inrichting	22.
Duurzaamheid en energie	24.
Met dank aan	27.

VOORWOORD

Door de leden van de dorpsvisiecommissie,
Alet Vlot, Jan Gorter
Allert Jan ter Wee
en Robert Hoogendorp

In 2012 heeft Dorpsbelangen (DB) Ansen een Dorpsvisie geschreven.

De Dorpsvisie schetst een beeld van wat de bewoners van Ansen met hun dorp willen. Wat leeft er binnen de gemeenschap, wat wil men behouden en wat wil men in de toekomst aanpakken om de leefbaarheid van en de betrokkenheid in het dorp te stimuleren.

In 2019 heeft DB een commissie samengesteld om een vernieuwde Dorpsvisie van Ansen op te stellen. Deze nieuwe visie vormt de basis van waaruit het dorp zelf stuur kan geven aan gewenste ontwikkelingen, aan eigen initiatieven maar vooral ook aan de samenwerking met de gemeente De Wolden op deze punten.

De nieuwe dorpsvisie is, evenals de vorige, gebaseerd op een uitgebreide enquête waaruit bleek wat er leeft in het dorp. Voor Ansen zelf, maar ook voor de gemeente, nuttig om zo de verbeterpunten in beeld te krijgen op sociaal-maatschappelijk, ruimtelijk en economisch gebied.

We hopen dat de gemeente met betrekking tot de diverse onderwerpen in deze visie met ons wil samenwerken en waar nodig haar beleid hierop wil inrichten.

**VERENIGINGEN, HET DORPSFEEST,
HET DORPSHUIS "DE BASTONGE" EN DE
BUURTSCHAPPEN ZIJN HET HART VAN DE
SOCIALE SAMENHANG VAN ANSEN**

Dorpsvisie Ansen

ENQUÊTE

Hoe de commissie aan informatie gekomen is

De commissie heeft zo goed als het kon tijdens de Coronaperiode van 2020/21 doorgewerkt aan het opstellen van de Dorpsvisie.

In november 2020 zijn er bijna 250 enquêtes in de Schoolkring Ansen verspreid. Meer dan 60% van de enquêtes is ingevuld en verwerkt.

De resultaten van de enquêtes zijn in juni 2021 teruggekoppeld aan alle bewoners en uiteindelijk besproken met de bewoners in november 2022 in dorpshuis de Bastogne.

Deze resultaten van de enquêtes vormen, samen met de conclusies van de commissie en de reacties van de bewoners, de ingrediënten voor de Dorpsvisie 2021-2026

RESULTAAT VAN DE ENQUÊTE IN HOOFDLIJNEN

De belangrijkste bevindingen

Ansen is een kleine kern met ongeveer 350 inwoners. Het dorp heeft een rijke, voelbare historie en ligt in een prachtige, rustige omgeving tegen het Nationaal Park Dwingelderveld aan.

De vorige dorpsvisie gaf al een grote tevredenheid bij de bewoners ten aanzien van hun omgeving te zien (gemiddeld een 7.6), deze is inmiddels gestegen tot een 8.2.

De meeste bewoners vinden Ansen een heerlijk dorp om in te wonen. Men waardeert de rust, de ruimte, het landschap en de natuur zeer hoog.

Bovendien is Ansen een vriendelijk en sociaal dorp met een enorm actief verenigingsleven waarvan de Bastogne het kloppend hart vormt. Door de corona-crisis zijn de afgelopen jaren natuurlijk wel zeer mager geweest voor het functioneren van de verenigingen en het dorpshuis. We missen de rijke sociale cohesie erg.

De voorgaande dorpsvisie had de thema's "Wonen en leefklimaat", "Voorzieningen, recreatie en toerisme", "Landschap, omgeving en milieu", "Verkeer en veiligheid" en "Ontmoeting en sociale samenhang"

TERUGKIJKEND

Hoe de commissie aan informatie gekomen is

De voorgaande dorpsvisie heeft geleid tot een aantal aanwijsbare vernieuwingen en verbeteringen, zoals o.a.:

- Er is een verkeersplan uitgevoerd met nieuwe straat- en fietspadprofielingen (met nog één traject te doen langs de Dwingelerweg).
- Er zijn enkele verkeersdrempels aangelegd om de snelheid te verlagen in de bebouwde kom.
- Er is nieuwe en fraaiere straatverlichting gekomen.
- Er is ruimte gekomen voor nieuwe woningen in de vorm van twee zogenaamde knoopen langs de Om de Kamp: de “Prinses op de Es” en “Erve Wink”.
- Er is een grote subsidie binnengehaald door de bewoners-coöperatie energieKansen, ten behoeve van de noodzakelijke energietransitie en verduurzaming.
- Het is gelukt om de Bastogne en het verenigingsleven het hart van Ansen te laten zijn en blijven.

DE NIEUWE DORPSVISIE

In hoofdlijnen is de tevredenheid zo groot dat Ansen bijna 'af' lijkt.

De aandachtspunten zijn niet heel erg groot, veel bevindingen gelden nog steeds en betreffen (iets anders ingedeeld) veelal dezelfde thema's als de vorige dorpsvisie:

1. Sociale cohesie
2. Wonen en woonvormen
3. Ruimtelijke inrichting landschap: landschap, landbouw en natuur; routes en paden
4. Verkeer en inrichting
5. Duurzaamheid en energie

Maar de enquête en de gesprekken met bewoners bevatten ook zorgen over de toekomst. Want Ansen is natuurlijk nog niet 'af'. En: hoe houden we vast wat we zo waarderen, nu Nederland voor enorme veranderingen staat?

Denk daarbij aan de energietransitie, de klimaatadaptatie (anders omgaan met waterbeheer: afvoerpieken en droogtes), de stikstofproblematiek en de landbouwtransitie, de woningbouwopgave en de steeds grotere behoefte recreatie in onze mooie woonomgeving.

En dan is er nog de vergrijzing: hoe houden we voldoende vrijwilligers voor de verschillende activiteiten? Dat alles zal zijn invloed gaan hebben, ook in Ansen. Hoe kunnen we dat samen goed vormgeven in ons dorp?

Daar willen we graag aan bijdragen, in samenwerking met de gemeente.

SOCIALE COHESIE

WAAR STAAN WE NU?

De inwoners van Ansen voelen zich betrokken bij hun dorp. De mensen gaan goed met elkaar om. Er is een goed evenwicht tussen enerzijds je eigen gang kunnen gaan, en anderzijds actieve deelname aan de gemeenschap. Veel inwoners zijn betrokken bij, of actief in, één of meerdere verenigingen in Ansen. Het overgrote deel geeft aan geen activiteiten in Ansen te missen en is tevreden met wat er momenteel wordt georganiseerd. De verenigingen, het dorpsfeest, het dorpshuis “De Bastogne”, de buurtschappen: de schering en inslag waarmee de sociale samenhang van Ansen gegeven is. Een voorbeeld hiervan is het dorpsfeest. Een moment van sociale samenhang waar iedereen elkaar ontmoet, wat de band met het dorp versterkt. Ook ontmoet men elkaar in het dorpshuis, waar thema-avonden worden georganiseerd en waar de verenigingen samenkomen. Actief burgerschap is belangrijk in Ansen. Mensen helpen elkaar wanneer dat mogelijk is en versterken op deze wijze de leefbaarheid van het dorp.

De “Aansers” zijn tevreden over het leven in hun dorp en waarderen het dan ook met een gemiddeld cijfer van 8.2

WAT GAAN WE DOEN?

De belangrijkste taak die we hebben, is om gezamenlijk als verenigingen en coöperaties binnen het dorp elkaar te ondersteunen in de doelstellingen. Dit zullen we doen door in contact te blijven met elkaar en door elkaar te helpen om zo gezamenlijk de leefbaarheid in het dorp te behouden en nog verder te verbeteren.

WAAR WILLEN WE HEEN?

Waar men zich nog wel zorgen over maakt, is de toenemende vergrijzing. Doordat er niet of nauwelijks wordt gebouwd vestigen zich weinig jonge gezinnen in het dorp. Hierdoor wordt het ook steeds moeilijker om vrijwilligers te vinden voor de diverse verenigingen. Veel inwoners zijn nu actief betrokken bij het verenigingsleven in Ansen. Maar door toenemende vergrijzing zal die deelname in de loop der jaren mogelijk gaan afnemen. De inwoners van Ansen zijn over het algemeen zeer tevreden over het dorp. Er hoeft wat hun betreft niets groots of wezenlijks te veranderen. Men is trots op de mooie omgeving.

WONEN EN WOONVORMEN

WAAR STAAN WE NU?

De inwoners kennen aan hun woonomgeving een waardering van “goed” tot “zeer goed” toe. Men wil graag in Ansen blijven wonen, ook op latere leeftijd. De Ansenaren waarderen de rust en ruimte in Ansen en hun groene en natuurlijke woonomgeving. Ook is er veel waardering voor het vriendelijke en sociale karakter van het dorpsleven, de naoverhulp en de zorg die men heeft voor elkaar. Wel zijn er zorgen over het beschikbaar zijn of komen van kleinere woningen, zowel voor jongeren als voor de ouderen die graag kleiner willen gaan wonen.

WAAR WILLEN WE HEEN?

De Ansenaren zouden graag zien dat er ruimte komt voor nieuw- of verbouw en dat op verschillende manieren: splitsen van bestaande woningen, toekennen van een woonbestemming aan opstallen waar nu geen woonbestemming op rust, een soepele “ruimte voor ruimte”-toepassing en kleinschalige, in de omgeving passende, nieuwbouw, worden in dit verband genoemd. De genoemde kleinschalige nieuwbouw moet geschikt zijn voor zowel voor jongeren als ouderen, en in dat laatste geval ook gecombineerd kunnen worden met zorg. Zowel voor de huidige inwoners als voor nieuwe inwoners moet meer woonruimte gecreëerd kunnen worden door middel van het uitnutten van de huidige (bedrijfs-)bebouwing en de huidige (grote) woningen en door – altijd in het landschap passende en kleinschalige – nieuwbouw. Anseners willen graag in Ansen blijven wonen, dat geldt voor alle leeftijden. De hiervoor benodigde woonruimte dient zoveel mogelijk geschapen te worden.

WAT GAAN WE DOEN?

Voor het thema wonen sluit onze dorpsvisie aan bij de Toekomstvisie 2022 – 2040 van de gemeente De Wolden. Wij zullen projecten die passen binnen deze visie stimuleren en daar waar mogelijk faciliteren. Hierbij moet gedacht worden aan initiatieven voor woonvormen waar jong en oud samenkomen die bijdragen aan meer ontmoeting, samenwerking en zorg voor elkaar. Uitgangspunt hierbij is dat we willen omgaan met uitbreidingen. Het landschappelijke karakter van de dorpen moet bij nieuwe ontwikkelingen behouden blijven.

RUIMTELIJKE INRICHTING: LANDSCHAP, LANDBOUW, NATUUR, ROUTES EN PADEN

WAAR STAAN WE NU?

Ansen lijkt 'af'. Maar liefst 97% van de inwoners geeft een goede of zeer goede waardering van onze woonomgeving. 46% zegt: Houden zo: "Wat mooi is moet mooi blijven". Toch heeft 54% nog verbeter-ideeën: "Het kan altijd beter".

De meest concrete ideeën voor de inrichting van de woonomgeving gaan over de volgende onderwerpen:

- Wensen t.a.v. inrichting en beheer van landschap en groen: ook voor beheer van landschapselementen, houtwallen, randenbeheer.
- Minder gebruik van chemische middelen (in met name de bollenteelt, maar ook wel aardappels en uien).
- Zwerfvuil.
- Specifieke lastige zaken zoals; Jacobskruiskruid, Eikenprocesserups, Japanse Duizendknoop en crossmotoren

Zorg is er daarbij voor en over de landbouw: bijna iedereen vindt de landbouw belangrijk of zelfs onmisbaar voor Ansen en ons landschap. We wonen ten slotte in een cultuurlandschap.

Dit is een lastig onderwerp: immers de bewoners en soms zelfs de gemeente 'gaan er niet over', maar er zijn wel ideeën, meningen en zorgen: denk aan de stikstofproblematiek!

Het Rijksbeleid laat zien dat de landbouw natuurinclusiever moet worden en naar kringlooplandbouw toe moet bewegen.

Ansen vraagt zich af: hoe helpen we onze boeren daarbij met inachtnaam van goede, deels nieuwe verdienmodellen? Hoe zorgen we ervoor dat hier boeren blijven en niet alle grond door bollentelers van 'ver weg' wordt opgekocht?

WAAR WILLEN WE HEEN?

De toekomst van de ruimtelijke inrichting wordt de komende jaren bepaald door Rijk, provincie en gemeente. Het is in het belang van Ansen dat de goede ideeën van onze inwoners (waaronder boeren), al of niet gebundeld, worden ingebracht in de planvorming voor het landelijk gebied.

De te verwachten plannen betreffen voor zover nu te overzien met name het gebiedsgericht beleid van de provincie op het gebied van stikstof en waterbeheer. Vooruitlopend daarop komt er dit jaar al een landschapsvisie van de Stuurgroep Regionaal Landschap (waarin ook de gemeente participeert) en een versterking van het Streekbeheer onder leiding van landschapsbeheer Drenthe, alsmede een impuls voor duurzaam toerisme.

We streven ernaar om onze ideeën daar in te brengen.

WAT GAAN WE DOEN?

- We vragen de gemeente om onze gedachten en ideeën mee te nemen in alle plannen voor ons gebied.
- We willen bezien of we een Initiatiefgroep Landschap kunnen vormen met daarin boeren en burgers die onze ideeën over het landelijk gebied verder kunnen concretiseren en nader kunnen uitwerken. Dan gaat het vooral over routes, paden, landschapsstructuren en verdienmodellen die vrijwillige medewerking van boeren mogelijk maken. Dialoog tussen burgers met ideeën en grondeigenaren voor wie het interessant moet zijn om daar aan mee te werken, is essentieel om een los idee ook inpasbaar te maken in het grotere geheel en verder te kunnen brengen.
- We gaan met de gemeente in overleg over beheer van bermen en landschapselementen en de overige genoemde thema's.

VERKEER EN INRICHTING

Aangenaam en landelijk

WAAR STAAN WE NU?

Ansen is een esdorp met een aantal boerderijen die rijksmonument zijn. In de kern van het dorp staat het dorps huis De Bastogne en we hebben een Brink bij de kruising Om de Kamp-Kerkdijk. In de afgelopen jaren is het aantal voorzieningen in het dorp afgenomen.

Het dorp is niet bereikbaar met het openbaar vervoer en er is geen basisschool meer. Er is nog een horecavoorziening, een woonvoorziening voor ouderen (voormalige Berkenhof, nu woonzorg Sanniek), naast een aantal (agrarische) ondernemingen die zijn gevestigd in en om Ansen. Dit bepaalt het karakter, de inrichting en het gebruik van de wegen in het dorp. In het dorp zelf zijn er geen fiets- en voetpaden.

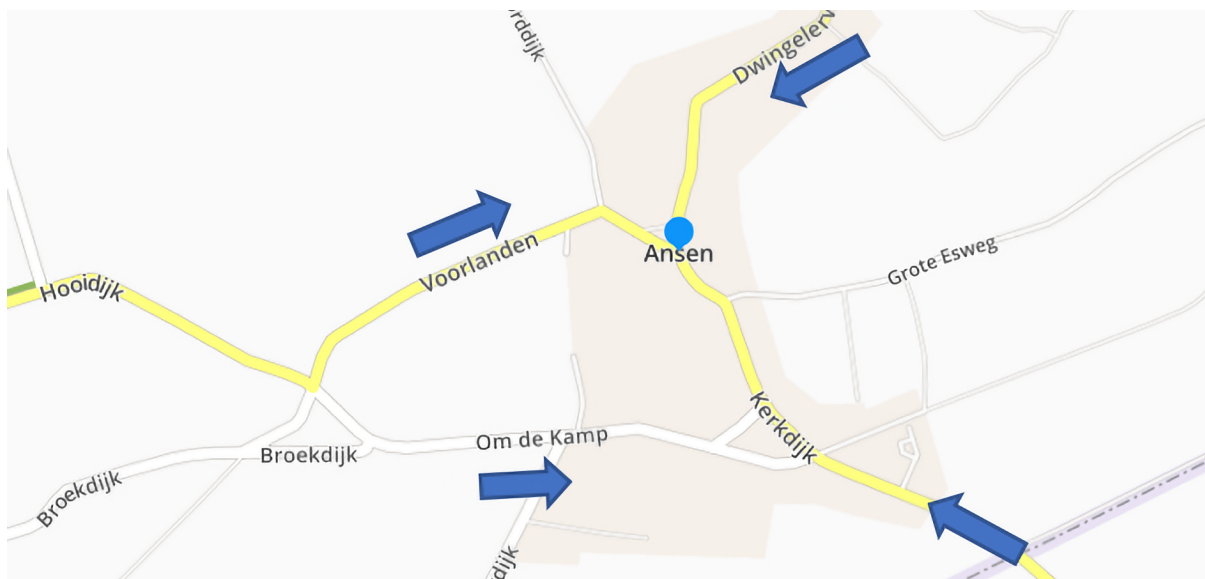
Alle verkeersdeelnemers maken gebruik van dezelfde weg. Voetgangers, fietsers, ruiters, menbers, etc. maken, samen met aanwonenden en landbouwverkeer, gebruik van de wegen in Ansen. Het aan- en afvoerend verkeer kent vier richtingen: van en naar Dwingeloo, Rheebruggen en Ruinen (2x). Heel Ansen is een 30-kilometerzone. Op de wegen van en naar Ansen geldt een snelheidslimiet van 60 kilometer per uur.

WAT WILLEN WE ANDERS?

Uit de resultaten van de enquête en de terugkoppeling op de bewonersavond is gebleken dat de bewoners het landelijke karakter en de karakteristieken van het dorp graag willen bewaren.

Ten aanzien van de verkeerssituatie zijn er verschillende aandachtspunten genoemd. De belangrijkste daarvan is de te hoge snelheid van het verkeer op de wegen in en buiten het dorp (Ruinerdijk, Voorlanden). Ook is er veel reactie gegeven over het parkeren in het dorp. Met name bij Woonzorg Sanniek wordt tijdens piekuren de situatie als hinderlijk en gevaarlijk ervaren. De kruising vanuit Om de Kamp-Kerkdijk, bij Bureau Land, wordt genoemd als gevaarlijk door het beperkte zicht op het verkeer van rechts.

De bewoners geven aan dat als het gaat om het beperken van de snelheid de voorkeur bestaat om dat niet met nieuwe drempels te realiseren. De belangrijkste suggesties zijn om snelheid te verminderen en onveilige situaties te verbeteren door het wegbeeld anders en uniform in te richten. Er wordt hierbij ook verwezen naar het verkeersplan 2016. Dit plan is ten dele uitgevoerd in Ansen.

WAT GAAN WE DOEN?

We constateren dat de bevindingen met betrekking tot dit thema niet veel verschillen met de resultaten en opmerkingen in de Dorpsvisie van 2012.

Vanuit Dorpsbelangen willen we de volgende acties voor de komende jaren oppakken:

- In samenwerking met andere verenigingen Dorpsbelangen in de gemeente De Wolden gaan we onderzoeken of we gezamenlijk met elkaar een aanpak kunnen ontwikkelen om het snelheidsbewustzijn van de bewoners van De Wolden te verbeteren.
- In gesprek met de gemeente gaan we het Verkeersplan 2016 weer oppakken en er voor zorgen dat we in Ansen het verkeersbeeld uniform en veiliger gaan inrichten.
- Gezichtsbepalende karakteristieke elementen gaan we verbeteren en/of versterken. We willen de glas- en kledingcontainers ondergronds laten verdwijnen en (verdwenen) bankjes en tafels in het dorp realiseren. Ook willen we informatieborden met plattegronden van het wandelknooppuntennetwerk plaatsen ter vervanging van de “Anser ommetjes”.

DUURZAAMHEID EN ENERGIE

WAAR STAAN WE NU?

Het stoppen van de gaswinning in Groningen en het afgesloten klimaatakkoord van Parijs in 2015 hebben grote gevolgen voor de energievoorziening in Nederland. Landelijk en lokaal zijn uitdagende plannen opgesteld om de energietransitie te realiseren.

Gemeente De Wolden wil al in 2030 volledig overgaan op groen gas. De schoolkring Ansen kan met het uitrollen van het verduurzamingsplan PAW2, model staan voor de agrarische dorpen in de gemeente.

Het doel is om een blauwdruk te ontwikkelen voor bewoners en bedrijven die daarmee de verduurzaming van woningen en utiliteitsgebouwen kunnen uitvoeren.

De € 2.4 miljoen die voor Ansen beschikbaar komt, is een enorme impuls om met de verduurzaming van het dorp te beginnen in de periode van 2022 tot 2028.

WAT WILLEN WE ANDERS?

EnergieKansen heeft zich als doel gesteld om samen met de inwoners van Ansen het energieverbruik te beperken en energie op te wekken.

Dit is geformuleerd in een drietal doelen:

1. Besparen op het aardgasverbruik door een gemiddelde vraagbeperking van 48,4%, wat 1.068 m3 gasbesparing per huishouden per jaar betekent.
2. Groengasproductie door mestvergisting
3. Lokaal opwekken extra elektriciteit

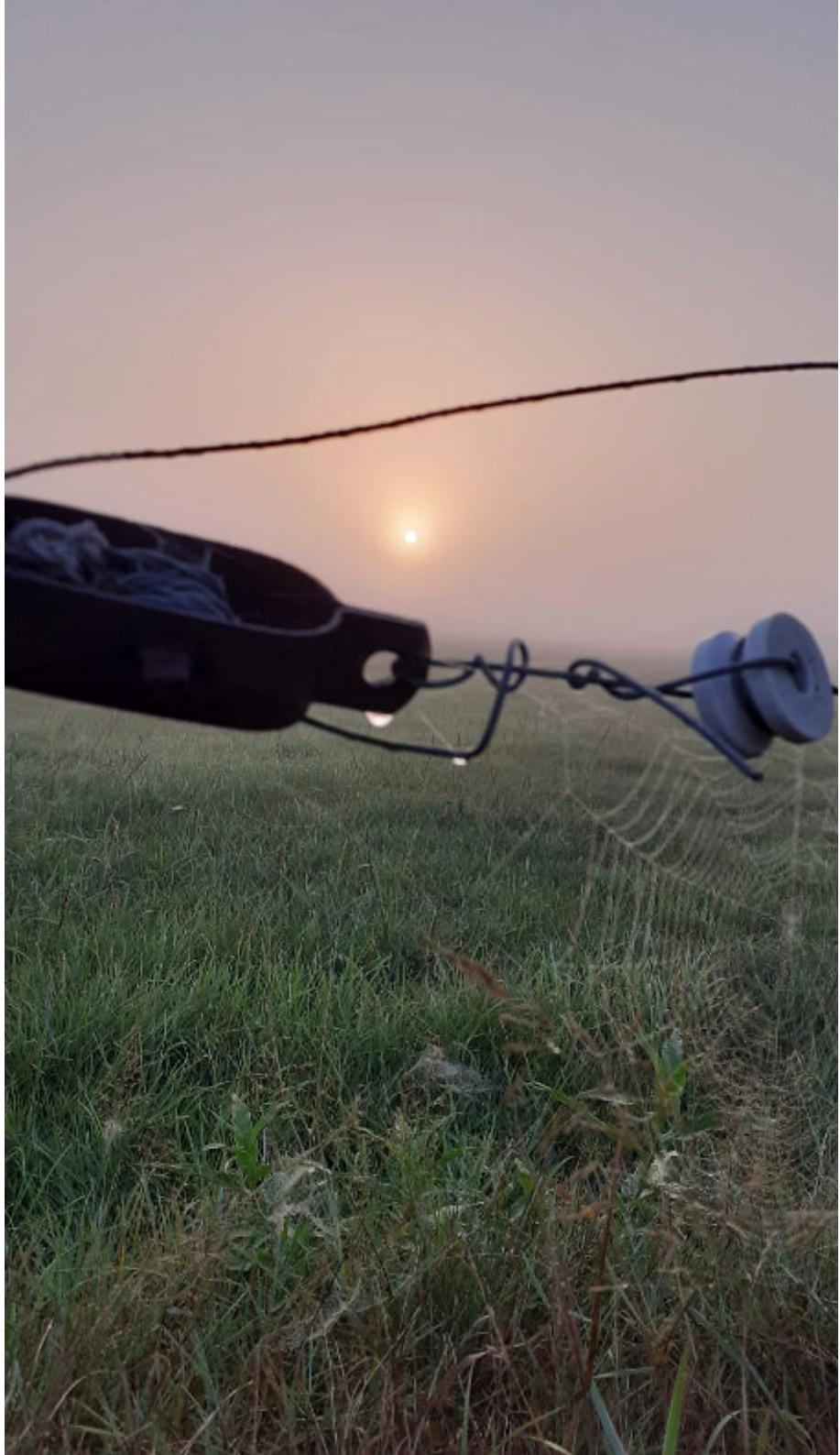
WAT GAAN WE DOEN?

Het plan bestaat uit drie onderdelen:

1. Uitvoering van gebouwgebonden maatregelen:
 - a. Isolatie van woningen
 - b. Installatie (hybride) warmtepompen
2. Groen gas opwekken met monovergisters op veebedrijven.
3. Extra elektriciteit produceren door vervanging van bestaande windmolen en aanleg van een zonneweide.

De uitvoering van het plan vindt plaats in de periode 2022 tot 2028.

EnergieKansen zal onder meer via de website, nieuwsbrief, social media en lokale bijeenkomsten de inwoners van Ansen op de hoogte houden van de voortgang.

MET DANK AAN

Deze dorpsvisie is tot stand gekomen met medewerking van

Alle bewoners die de enquête voor de dorpsvisie hebben ingevuld.

De commissie dorpsvisie: Jan Gorter en Allert-Jan ter Wee

De leden van dorpsbelangen: Alet Vlot, Jan Pieter Withaar, Gerika Lubbinge,
Alwine Hut, Robert Hoogendorp.

De fotografen die beeldmateriaal wilden beschikbaar
stellen voor deze dorpsvisie.

Marja Jonkers, Jonkers.media voor de tekst en redactie.

Floris van Lint, Vlint voor de vormgeving.

Dorpsvisie Ansen

Een blik op de toekomst van Ansen